

MINISTRI MÄÄRUS

Nr

**Iseseisva õendusabi osutamise tingimused ja
kord ning õendusabi erialad**

Määrus kehtestatakse tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 24 lõike 2, § 25 lõigete 2 ja 3 ning § 25¹ lõike 4 ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 43 lõike 1 alusel.

§ 1. Üldsätted

(1) Määrusega kehtestatakse:

- 1) õendusabi erialade loetelu;
- 2) nõuded ambulatoorse õendusabi iseseisvalt osutamiseks vajalikele ruumidele, sisseseadele, aparatuurile, töövahenditele ja ravimitele ning õendusabiteenuste loetelu ja nende hulka kuuluvad tegevused ja õendusabiteenuste osutamise tingimused;
- 3) õendushaiglas iseseisvalt osutada lubatud õendusabiteenuste loetelu ja nende hulka kuuluvad tegevused ning nõuded statsionaarse õendusabi iseseisvalt osutamiseks vajalikule töötajate koosseisule, ruumidele, sisseseadele, aparatuurile ja töövahenditele;
- 4) koolitervishoiuteenust osutava õe tegevused ning nõuded õe tegevuste aja, mahu, kättesaadavuse ja asukoha kohta.

§ 2. Terminid ja õendusabi erialade loetelu

(1) Õde on tervishoiutöötaja, kes on kantud õena tervishoiukorralduse infosüsteemi.

(2) Õendusabi erialad on:

- 1) intensiivõendus;
- 2) kliiniline õendus;
- 3) terviseõendus;
- 4) vaimse tervise õendus.

(3) Eriõde on õde, kes on kantud tervishoiukorralduse infosüsteemi ühel käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud erialal.

(4) Iseseisev õendusabi on pere-, eri- või hambaarstiabist lahus toimuv protsessiviisiline tervishoiuteenus, mis koosneb:

- 1) inimese terviseseisundi hindamisest;
- 2) õendusdiagnoosi määramisest;
- 3) õendustegevuste kavandamisest ja elluviimisest ning
- 4) õendustulemuse hindamisest.

§ 3. Iseseisvalt osutatava ambulatoorse õendusabi teenused, nende hulka kuuluvad tegevused ja osutamise tingimused

(1) Iseseisvalt osutada lubatud ambulatoorsed õendusabiteenused on koolitervishoiu-, koduõendus- ja õe vastuvõtuteenus.

(2) Õendusabiteenuste hulka kuuluvad tegevused on toodud lisas 1. Eriõe teenuste hulka kuuluvad lisaks ka tegevused, mis on toodud lisas 2. Kvaliteedi tagamiseks kaasajastatakse lisasid vähemalt kord viie aasta jooksul.

(3) Iseseisvalt võib ambulatoorset õendusabi osutada juriidiline isik või füüsilisest isikust ettevõtja, kui tema vastutusel ja heaks tegutseb isik, kellel on vähemalt:

- 1) rakenduslik kõrgharidus või sellega võrdsustatud haridus ja
- 2) kahe järjestikuse aasta praktilise töö kogemus õena ning läbitud ettenähtud mahus täienduskoolitused.

(4) Õe täiendavad õigused tulenevad töövõimetuslehe väljakirjutamisele ravikindlustuse seaduse § 52 lõikest 2², ravimi väljakirjutamisele ravimiseaduse § 33 lõikest 1⁴, abivahendite väljakirjutamisele sotsiaalhoolekande seadusest ja selle alusel kehtestatud rakendusaktidest, dokumenteerimisele ja saatekirja koostamisele tervishoiuteenuste korraldamise seadusest ja selle alusel kehtestatud rakendusaktidest ning muudest õigusaktides sätestatud nõuetest.

(5) Eriõe täiendavad õigused lisaks käesoleva paragrahvi lõike 4 tegevustele tulenevad ravimi väljakirjutamisele ravimiseaduse § 33 lõikest 1⁷ ning muudest õigusaktides sätestatud nõuetest.

(6) Kui õele on väljastatud pädevustunnistus, mille kohaselt tema kvalifikatsiooni on hinnatud eriõe III tasemele, on tal eriõe õigused, väljaarvatud retseptiõigus.

§ 4. Nõuded õendusabiteenuste osutamiseks

(1) Õendusabi osutatakse kooskõlas õendusabi tegevusjuhendite, ravijuhendite, immuniseerimise rakendusjuhise ja kvaliteedinõuetega. Tervisekassa poolt rahastatavate õendusabiteenuste tegevuste kirjeldused on reguleeritud Tervisekassa ravi rahastamise lepingutes.

(2) Iseseisva õendusabi osutamise nõuded ruumidele, aparatuurile, töövahenditele ja ravimitele on sätestatud määruse lisas 3.

(3) Terviseametil on õigus lisas 3 nimetatud nõuete sisustamiseks kehtestada tegevuskoha ruumidele ja sisseseadele kõrvaltingimusi kooskõlas haldusmenetluse seaduse §-ga 53.

(4) Kui õendusabi osutamisel nõuab patsiendi seisundi muutus õe või eriõe pädevusest väljapoole jäävat tegevust, tuleb patsient suunata edasi eriõe, perearsti või eriarsti juurde või kutsuda kiirabi ning lähtuvalt tekkinud olukorrast tegutseda iseseisvalt või koostöös teiste tervishoiutöötajate või teiste valdkondade spetsialistidega.

(5) Koolitervishoiuteenus peab olema tagatud järgmiselt:

- 1) õe töökoormus täistööaja 40 tundi juures on kuni 600 õpilast;
- 2) õe töökoormus täistööaja 40 tundi juures põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 49 lõike 1 mõistes tõhustatud tuge vajavate õpilaste korral on kuni 441 õpilast;
- 3) õe töökoormus täistööaja 40 tundi juures põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 49 lõike 2 mõistes erituge vajavate õpilaste korral on kuni 125 õpilast;
- 4) teenust peab osutama kooli ruumides juhul, kui seal õpib rohkem kui 200 õpilast;
- 5) teenust võib osutada väljaspool kooli juhul, kui seal õpib vähem kui 200 õpilast või kui koolitervishoiuteenuse osutamise koht asub õpilastele jalgsi läbitava mõistliku teepikkuse

kaugusel või teenuse osutamise kohta on võimalik liikuda õpilasel tasuta transpordiga nii, et see ei mõjuta õppetöös osalemist;

6) põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 2 lõike 4 mõistes hariduslike erivajadustega õpilastele suunatud koolis peab teenust olema tagatud kooli ruumides kui õpilase tervislik või arengule vastav seisund ei võimalda liikuda iseseisvalt teenuse osutamise kohta või teenuse osutamise kohta liikumine mõjutab õppetöös osalemist;

7) teenuse osutamisel tagatakse õendusteenuse kättesaadavus õppeajal ja eksamiperioodil, mil vastuvõtuaeg moodustab vähemalt poole õe tööajast;

8) õe tööajal väljaspool vastuvõtuaega nõustab õde õpilasi sidevahendite teel ning teavitab õpilastele, kuhu vajadusel pöörduda arstiabi või tervisealase nõu saamiseks väljaspool vastuvõtuaega,

9) teenuse osutaja avaldab nähtavas kohas kooli direktoriga kooskõlastatud vastuvõtuajad ja õe kontaktandmed õpilastele, koolipersonalile ja lapsevanematele;

10) mitme kooli teenindamisel ei tohi ühe ja sama õe vastuvõtuajad erinevates koolides kattuda;

11) õe ajutise äraoleku korral korraldab teenuse osutaja puuduva õe asendamise teise tervishoiutöötajaga;

12) teenuse osutaja paneb koolis nähtavalt välja informatsiooni õpilase või lapsevanema õigusest pöörduda ettepaneku või kaebusega teenuse osutaja tegevuse kohta Terviseametisse või Tervisekassasse koos kontaktandmetega.

(6) Nakkushaiguste epideemilise leviku tõkestamiseks võib koolitervishoiuteenuse osutaja õpilastele ohutu keskkonna tagamiseks viia läbi immuniseerimisi ja testimisi tervishoiuteenuste korraldamise seaduses, nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduses ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses ning nende alustel antud õigusaktides sätestatud korras lisaks õpilastele ka koolitöötajate suhtes.

§ 5. Iseseisva statsionaarse õendusabi osutamise nõuded

(1) Iseseisvat statsionaarset õendusabi osutatakse õendushaiglas või haiglas õe või eriõe juhtimisel.

(2) Iseseisva statsionaarse õendusabi osutamisel peab olema tagatud vähemalt kolm õde ja neli hooldajat kuni 40 patsiendi kohta, neist ööpäev läbi vähemalt üks õde ja üks hooldaja. Iseseisvalt statsionaarset õendusabi osutava õendushaigla koosseisu peab lisaks kuuluma sotsiaaltöötaja ning vajadusel peab olema tagatud füsioterapeudi ja tegevusterapeudi teenuse kättesaadavus, samuti peab patsiendile olema tagatud arsti konsultatsioon vähemalt üks kord nädalas. Iseseisvalt statsionaarset õendusabi osutaval õendushaiglal peab olema leping eriarstiabi osutajaga labori- ja radioloogiateenuse osutamiseks.

(3) Iseseisva statsionaarse õendusabiteenuste hulka kuuluvad tegevused on toodud lisas 1 ning nõuded ruumidele, aparatuurile, töövahenditele ja ravimitele on sätestatud määruse lisas 3

§ 6. Rakendussätted

Määruse § 3 lõige 6 kehtib kuni 31. detsembrini 2032. a.

§ 7. Määruste kehtetuks tunnistamine

Määrusega tunnistatakse kehtetuks:

1) sotsiaalministri 13.01.2014 määrus nr 3 „Õendushaiglas iseseisvalt osutada lubatud õendusabiteenuste loetelu ja nende hulka kuuluvad tegevused ning nõuded statsionaarse õendusabi iseseisvalt osutamiseks vajalikule töötajate koosseisule, ruumidele, sisseseadele, aparatuurile ja töövahenditele“;

- 2) sotsiaalministri 13.08.2010 määrus nr 54 „Koolitervishoiuteenust osutava õe tegevused ning nõuded õe tegevuste ajale, mahule, kättesaadavusele ja asukohale“;
- 3) sotsiaalministri 13.08.2010 määrus nr 55 „Iseseisvalt osutada lubatud ambulatoorsete õendusabiteenuste loetelu ja nende hulka kuuluvad tegevused ning õendusabiteenuste osutamise tingimused“;
- 4) sotsiaalministri 13.08.2010 määrus nr 56 „Nõuded ambulatoorse õendusabi iseseisvalt osutamiseks vajalikele ruumidele, sisseseadele, aparatuurile, töövahenditele ja ravimitele“;
- 5) sotsiaalministri 11.06.2001 määrus nr 58 „Õendusabi erialade loetelu“.

(allkirjastatud digitaalselt)
Maarjo Mändmaa
kantsler

(allkirjastatud digitaalselt)
Riina Sikkut
terviseminister

Lisa 1. Õe teenuste hulka kuuluvad tegevused

Lisa 2. Eriõe teenuste hulka kuuluvad tegevused

Lisa 3. Nõuded õe ja eriõe iseseisva ambulatoorse ja statsionaarse tervishoiuteenuse osutamisel ruumidele, aparatuurile, töövahenditele ja ravimitele